

EUROPEAN COURT OF HUMAN RIGHTS
COUR EUROPÉENNE DES DROITS DE L'HOMME

DRUGI ODJEL

PREDMET LIKVIDACIJSKA MASA TRGOVAČKOG DRUŠTVA POLJIČAN-RAŠICA d. o. o. protiv HRVATSKE

(Zahtjev br. 39761/18)

PRESUDA

STRASBOURG

3. prosinca 2024.

Ova je presuda konačna, no može biti podvrgnuta uredničkim izmjenama.

**U predmetu Likvidacijska masa trgovačkog društva Poljičan-Rašica
d. o. o. protiv Hrvatske**

Europski sud za ljudska prava (Drugi odjel), zasjedajući u odboru u sastavu:

Pauliine Koskelo, *predsjednica*,

Jovan Ilievski,

Davor Derenčinović, *suci*,

i Dorothee von Arnim, *zamjenica tajnika odjela*,

uzimajući u obzir:

zahtjev (br. 39761/18) protiv Republike Hrvatske koji je Likvidacijska masa trgovačkog društva Poljičan-Rašica d.o.o., odnosno masa brisanog društva Poljičan-Rašica d. o. o. osnovanog u skladu s hrvatskim pravom i imalo je sjedište u Sinju („društvo podnositelj zahtjeva”), koju su zastupali gđa S. Marković, odvjetnica u Zagrebu i g. M. Jeličić, odvjetnik u Splitu, podnijela Sudu na temelju članka 34. Konvencije za zaštitu ljudskih prava i temeljnih sloboda („Konvencija”) dana 16. kolovoza 2018.,

odluku da se Vladu Republike Hrvatske („Vlada”), koju je zastupala njezina zastupnica, gđa Š. Stažnik, obavijesti o prigovoru o zaštiti vlasništva, a da se ostatak zahtjeva odbaci kao nedopušten,

očitovanja stranaka,

nakon vijećanja zatvorenog za javnost 12. studenoga 2024.,

donosi sljedeću presudu koja je usvojena na navedeni datum:

PREDMET SPORA

1. Zahtjev se odnosi na odbijanje državnih tijela da dopuste uvoz mesa za koje je trgovačko društvo podnositelj zahtjeva imalo valjanu uvoznju dozvolu, zbog zabrane uvoza, kao i na naknadne odluke domaćih sudova o odbijanju zahtjeva za naknadu štete društvu podnositelju zahtjeva zbog izmakle koristi.

2. U srpnju 2000. godine društvo podnositelj zahtjeva sklopilo je ugovor o dugoročnoj poslovnoj suradnji s društvom M. iz Bosne i Hercegovine („ugovor”). Na temelju ugovora, društvo M. trebalo je društvu podnositelju zahtjeva isporučiti sirovo goveđe i svinjsko meso koje je društvo podnositelj zahtjeva trebalo prerađivati u različite gotove mesne proizvode i isporučiti ih društvu M. Ugovor je sklopljen na razdoblje od tri godine s mogućnošću produljenja. Nakon toga su sklopili i plan suradnje za 2001. godinu.

3. U svrhu suradnje društvo M. prvo je uvezilo sirovo meso podrijetlom iz Italije i Nizozemske u Bosnu i Hercegovinu, gdje je bilo carinski i veterinarski evidentirano, a zatim ga dostavljalo u pogon društva podnositelja zahtjeva u Hrvatskoj. Prije uvoza mesa u Hrvatsku, društvo podnositelj zahtjeva moralo je pribaviti rješenje Uprave za veterinarstvo Ministarstva poljoprivrede i šumarstva Republike Hrvatske („Uprava za veterinarstvo”), kojim se potvrđuje da ne postoje veterinarske i/ili zdravstvene smetnje za uvoz robe („uvozna dozvola”). Pribavilo je nekoliko takvih uvoznih dozvola,

od kojih je posljednja izdana 26. listopada 2000. godine za uvoz 320 tona svježeg i smrznutog sirovog svinjskog mesa podrijetlom iz Nizozemske. Uvozna dozvola izdana je s rokom valjanosti od šest mjeseci od dana izdavanja odnosno do ukidanja od strane Ministarstva.

4. Na temelju te posljednje dozvole društvo podnositelj zahtjeva uvezlo je ukupno 60 tona sirovog svinjskog mesa. Međutim, u siječnju 2001. godine pošiljka od 20 tona takvog mesa vraćena je u Bosnu i Hercegovinu s hrvatske granice. Nije donesena formalna odluka o razlozima za odbijanje uvoza. Međutim, Uprava za veterinarstvo dopisom je obavijestila društvo podnositelja zahtjeva da je na snazi naredba o zabrani uvoza mesa podrijetlom iz Bosne i Hercegovine.

5. U sljedećim mjesecima društvo podnositelj zahtjeva u nekoliko je navrata kontaktiralo nadležna hrvatska tijela, raspitujući se o situaciji i objašnjavajući da zabrana uvoza nije primjenjiva u njegovu slučaju jer meso koje uvozi nije podrijetlom iz Bosne i Hercegovine, već iz Nizozemske. Njegova objašnjenja nisu prihvaćena jer su domaća tijela smatrala da promet mesom koje je carinski i veterinarski evidentirano u Bosni i Hercegovini više ne predstavlja robu u provozu, već uvezenu robu namijenjenu izvozu, koja se zbog zabrane uvoza nije mogla uvoziti u Hrvatsku.

6. Društvo podnositelj zahtjeva podnijelo je 4. prosinca 2001. godine zahtjev Upravi za veterinarstvo za izdavanje nove dozvole za uvoz iz Bosne i Hercegovine dodatnih 320 tona sirovog svinjskog mesa podrijetlom iz Nizozemske. Uprava za veterinarstvo nikada nije odlučila o tom zahtjevu. Međutim, nadležna tijela nekoliko puta su obavijestila društvo podnositelja zahtjeva o daljnjoj nemogućnosti uvoza mesa iz Bosne i Hercegovine.

7. U prosincu 2002. godine društvo podnositelj zahtjeva pokrenulo je parnični postupak protiv države pred Općinskim sudom u Sinju, tražeći naknadu štete pretrpljene zbog nezakonitog postupanja domaćih tijela. Konkretno, tvrdilo je da su ta tijela pogrešnom primjenom zabrane uvoza onemogućila njegovo poslovanje. Nadalje, nisu odlučila o njegovu zahtjevu od 4. prosinca 2001. godine. Time su mu prouzročili gubitak zarade, koju bi društvo podnositelj zahtjeva inače ostvarilo nastavkom poslovne suradnje s društvom M. na temelju ugovora (vidi stavak 2. ove presude).

8. Građanski sudovi u konačnici su utvrdili da je zabrana uvoza pogrešno primijenjena u predmetu društva podnositelja zahtjeva jer podrijetlo mesa nije promijenjeno naknadnim carinskim i veterinarskim evidentiranjem u Bosni i Hercegovini, već je i dalje bilo nizozemskog podrijetla. Nadležna domaća tijela stoga su postupala nezakonito kada su spriječila društvo podnositelja zahtjeva da uvozi meso nizozemskog podrijetla iz Bosne i Hercegovine.

9. Ti su sudovi nadalje smatrali da društvo podnositelj zahtjeva može tražiti naknadu štete samo za meso čiji je uvoz nezakonito spriječen, odnosno za 20 tona sirovog svinjskog mesa koje je vraćeno s granice (vidi stavak 4. ove presude). Međutim, društvo podnositelj zahtjeva nije uspjelo dokazati

točne razmjere štete koju je pretrpjelo u tom pogledu. Kada je riječ o preostalim 240 tona mesa čiji je uvoz odobren dozvolom od 26. listopada 2000. (vidi stavak 3. ove presude), ali nikada nije bilo uvezeno, trgovačko društvo podnositelj zahtjeva nije dokazalo da je ta količina ikad bila pripremljena za uvoz. Kada je riječ o zahtjevu društva podnositelja zahtjeva od 4. prosinca 2001. (vidi stavak 6. ove presude), o kojem nikada nije odlučeno, sudovi su istaknuli da društvo podnositelj zahtjeva nikada nije podnijelo tužbu nadležnom upravnom sudu protiv Uprave za veterinarstvo zbog šutnje administracije. Da je upotrijebilo to pravno sredstvo, moglo je spriječiti ili smanjiti pretrpljenu štetu.

10. Ustavna tužba koju je društvo podnositelj zahtjeva zatim podnijelo odbijena je odlukom Ustavnog suda od 27. veljače 2018., koja je odvjetniku društva podnositelja zahtjeva dostavljena 28. ožujka 2018.

11. Društvo podnositelj zahtjeva pred Sudom je prigovorilo da su mu povrijeđena prava zajamčena člankom 1. Protokola br. 1 uz Konvenciju. Konkretno, prigovorilo je da domaća tijela nisu samo pogrešno i nezakonito primijenila zabranu uvoza i propustila odlučiti o njegovu zahtjevu od 4. prosinca 2001. godine, čime su mu prouzročila gubitak zarade koju bi inače sigurno ostvarilo, već su mu nakon toga odbila dosuditi naknadu.

OCJENA SUDA

I. DOPUŠTENOST

A. Neiscrpljivanje domaćih pravnih sredstava

12. Vlada je prigovorila dopuštenosti zahtjeva tvrdeći, između ostalog, da društvo podnositelj zahtjeva nije iscrpilo djelotvorno domaće pravno sredstvo protiv propusta domaćih tijela da odluče o njegovu zahtjevu od 4. prosinca 2001. (vidi stavak 6. ove presude), odnosno tužbu zbog šutnje administracije. Uzimajući u obzir svoju sudsku praksu o tom pitanju (vidi, *mutatis mutandis*, *Tolić i drugi protiv Hrvatske*, br. 13482/15, stavci 86. – 88., 4. lipnja 2019.), Sud smatra da se prigovor Vlade mora prihvatiti.

13. Iz toga proizlazi da je ovaj zahtjev, u mjeri u kojoj se odnosi na propust domaćih tijela da odluče o zahtjevu društva podnositelja zahtjeva od 4. prosinca 2001. i nastalu štetu, nedopušten na temelju članka 35. stavka 1. Konvencije zbog neiscrpljivanja domaćih pravnih sredstava te se stoga mora odbaciti sukladno članku 35. stavku 4.

B. Primjenjivost članka 1. Protokola br. 1 uz Konvenciju

14. Vlada je dalje tvrdila da članak 1. Protokola br. 1 uz Konvenciju nije primjenjiv u ovom predmetu. Zahtjev društva podnositelja zahtjeva za naknadu štete temeljio se na pukim nagađanjima o uspješnoj provedbi

ugovora. Stoga se odnosio na buduću imovinu, koja ne predstavlja „vlasništvo”. Nadalje, s obzirom na zabranu uvoza, društvo podnositelj zahtjeva nije moglo imati legitimno očekivanje da će ostvariti prihod. Nije moglo očekivati ni da će mu biti dosuđena naknada štete zbog zabrane uvoza jer su domaći sudovi odbili njegov tužbeni zahtjev.

15. U skladu sa svojom sudskom praksom (vidi, na primjer, *O’Sullivan McCarthy Mussel Development Ltd protiv Irske*, br. 44460/16, stavci 85. – 91., 7. lipnja 2018.), Sud smatra da se ovaj predmet odnosi na „vlasništvo”, odnosno osnovnu djelatnost društva podnositelja zahtjeva. Prigovor Vlade stoga se mora odbaciti.

C. Zaključak

16. Sud nadalje primjećuje da ovaj zahtjev, u mjeri u kojoj se odnosi na primjenu zabrane uvoza kojom je ograničena uvozna dozvola od 26. listopada 2000. (vidi stavke 3. – 5. ove presude), nije očigledno neosnovan u smislu članka 35. stavka 3. točke (a) Konvencije i da nije nedopušten ni po kojoj drugoj osnovi. Stoga se mora proglasiti dopuštenim.

II. OSNOVANOST

17. Sud primjećuje da primjena zabrane uvoza u obliku sprječavanja društva podnositelja zahtjeva da uvozi sirovo svinjsko meso na temelju uvozne dozvole od 26. listopada 2000. (vidi stavke 3. – 5. ove presude) predstavlja ograničenje te uvozne dozvole, koja je bila ključna za redovno poslovanje društva podnositelja zahtjeva (vidi stavak 3. ove presude). Stoga je primjena te zabrane uvoza predstavljala miješanje u mirno uživanje vlasništva društva podnositelja zahtjeva, odnosno u njegovu osnovnu djelatnost (vidi stavak 15. ove presude).

18. Sami domaći sudovi zaključili su da je dotično miješanje bilo nezakonito (vidi stavak 8. ove presude), a Sud ne vidi razlog zašto bi smatrao drukčije.

19. Stoga miješanje u pravo društva podnositelja zahtjeva na mirno uživanje vlasništva nije bilo opravdano u smislu drugog stavka članka 1. Protokola br. 1 uz Konvenciju.

20. Kada je riječ o pitanju je li društvo podnositelj zahtjeva izgubilo status žrtve povrede prava vlasništva, primjećuje se da je društvo podnositelj zahtjeva pokušalo ispraviti tu povredu pokretanjem parničnog postupka za naknadu štete, ali je njegova tužba u konačnici odbijena (vidi stavke 7. – 9. ove presude).

21. Točno je da su domaći sudovi u tim parničnim postupcima odbili tužbu društva podnositelja zahtjeva iz razloga koji mogu ukazivati da ono nije pravilno iskoristilo to pravno sredstvo, odnosno zbog toga što nije dokazalo razmjere pretrpljene štete (vidi stavak 9. ove presude).

22. Međutim, u tom smislu Vlada nije podnijela prigovor u pogledu dopuštenosti na temelju neiscrpljivanja domaćih pravnih sredstava.

23. S tim u vezi, Sud ponavlja da, kada je tužena Vlada obaviještena o zahtjevu i sama nije otvorila pitanje neiscrpljivanja domaćih pravnih sredstava, Sud to pitanje ne može ispitati po službenoj dužnosti (vidi *Shlykov i drugi protiv Rusije*, br. 78638/11 i tri druga zahtjeva, stavak 51., 19. siječnja 2021.). Nije dovoljno da Vlada, kao što je i učinila u ovom predmetu, podnesene prigovor o neiscrpljivanju na drukčijim osnovama (vidi stavak 12. ove presude, i *Mooren protiv Njemačke* [VV], br. 11364/03, stavak 58., 9. srpnja 2009.).

24. S obzirom na to, mora se zaključiti da je društvo podnositelj zahtjeva još uvijek žrtva povrede prava na mirno uživanje svojeg vlasništva.

25. Stoga je došlo do povrede članka 1. Protokola br. 1 uz Konvenciju.

PRIMJENA ČLANKA 41. KONVENCIJE

26. Društvo podnositelj zahtjeva potraživalo je naknadu imovinske štete u iznosu od 28.042.981,96 hrvatskih kuna (HRK; približno 3.721.943 eura (EUR)), koji odgovara iznosu izmakle koristi utvrđenom u nalazima i mišljenjima vještaka pribavljenima u domaćem postupku, zajedno s obračunatim zakonskim zateznim kamatama. Potraživalo je i 216.000 eura na ime naknade neimovinske štete. Kada je riječ o troškovima i izdacima nastalima pred domaćim sudovima, društvo podnositelj zahtjeva potraživalo je 4.547.419,95 kuna (približno 603.546 eura) i 25.000 kuna (približno 3.318 eura) za troškove i izdatke nastale pred Sudom.

27. Vlada je osporila ta potraživanja.

28. S obzirom da u parničnom postupku za naknadu štete podnositelj zahtjeva nije dokazao razmjere pretrpljene imovinske štete (vidi stavak 9. ove presude) i s obzirom na poteškoće Suda u izračunu te štete, Sud smatra da je u ovom predmetu najprikladniji način ispravljanja posljedica utvrđene povrede ponavljanje tog postupka (uspoređi s predmetom *Dabić protiv Hrvatske*, br. 49001/14, stavak 65., 18. ožujka 2021.). Sud stoga odbacuje zahtjev društva podnositelja za naknadu imovinske štete.

29. S druge strane, Sud društvu podnositelju zahtjeva dosuđuje iznos od 3.200 eura na ime naknade neimovinske štete, uvećan za sve poreze koji bi se mogli zaračunati.

30. Kada je riječ o troškovima i izdatcima nastalima pred domaćim sudovima, Sud smatra razumnim društvu podnositelju zahtjeva dosuditi iznos od 830 eura za troškove nastale pred Ustavnim sudom, uvećan za sve poreze koji bi se mogli zaračunati. Preostali dio njegova potraživanja mora se odbaciti s obzirom da će moći ostvariti naknadu za te troškove ako se postupak kojem prigovara ponovi.

31. Kada je riječ o troškovima i izdancima nastalima pred Sudom, Sud smatra razumnim društvu podnositelju zahtjeva dosuditi iznos od 1.700 eura, uvećan za sve poreze koji bi se mogli zaračunati.

IZ TIH RAZLOGA SUD JEDNOGLASNO

1. *utvrđuje*, da je prigovor na temelju članka 1. Protokola br. 1 uz Konvenciju o primjeni zabrane uvoza dopušten, dok je ostatak zahtjeva nedopušten
2. *presuđuje* da je došlo do povrede članka 1. Protokola br. 1 uz Konvenciju
3. *presuđuje*
  - (a) da tužena država društvu podnositelju zahtjeva treba u roku od tri mjeseca isplatiti sljedeće iznose:
    - (i) 3.200 EUR (tri tisuće dvjesto eura) na ime naknade neimovinske štete, uvećano za sve poreze koji bi se mogli zaračunati
    - (ii) 2.530 EUR (dvije tisuće petsto trideset eura) na ime naknade troškova i izdataka, uvećano za sve poreze koji bi se mogli zaračunati podnositelju
  - (b) da se od proteka prethodno navedena tri mjeseca do namirenja plaća obična kamata na navedene iznose koja je jednaka najnižoj kreditnoj stopi Europske središnje banke tijekom razdoblja neplaćanja, uvećanoj za tri postotna boda
4. *odbija* preostali dio zahtjeva društva podnositelja za pravednu naknadu.

Sastavljeno na engleskome jeziku i otpravljeno u pisanom obliku dana 3. prosinca 2024. u skladu s pravilom 77. stavcima 2. i 3. Poslovnika suda.

Dorothee von Arnim
zamjenica tajnika

Pauliine Koskelo
predsjednica

Prevela prevoditeljska agencija Alkemist

ALKEMIST
European Translation Agency
ALKEMIST/STUDIO d.o.o.
Miramarska 24/6, 10 000 Zagreb
OIB: 72466496524